

INGEZONDEN.

DE ZEVENTIGSTE ALGEMEENE VERGADERING.

Ingevolge het op 9 Juli in werking treden der zomerdienst-regeling, terwijl door de directie der H.I.J.S.M. geen extra-treinen ter beschikking worden gesteld, is de verbinding tusschen Alkmaar, Enkhuizen en Hoorn van dien aard, dat de aangekondigde boottocht en de maaltijd te Hoorn op Maandag 7 Juli moeten vervallen.

Het programma van dien dag zal nu luiden:

's *Morgens*. Algemeene vergadering.

's *Middags*. Tocht per tram naar Schoorl. Wandeling van Schoorl naar Bergen. Maaltijd te Bergen.

De wandeling door de duinen, welke niet vermoeiend en van korten duur is, geeft een belangwekkend beeld van één der schoonste plekjes van ons land.

De bijdrage voor boot en trein, welke op de in Mei toegezonden kaarten werd gevraagd, wordt dus niet geheven.

De programma's worden in de tweede helft van Juni aan de deelnemers toegezonden.

Hoorn, 10 Juni 1919.

H. L. E. VAN DEN BERG, *secretaris*.

„ONZE MAATSCHAPPIJ”.

De, onder dit opschrift door collega VAN BRAAM HOUCKGEEST, vermelde motie door de afdeeling den Haag 15 Mei l.l. aangenomen vereischt eenige toelichting. De indruk wordt hierdoor namelijk eenigszins gewekt, alsof het standpunt, dat deze zelfde afdeeling in October 1918 innam — „de motie NAVIS” —, in het tegenovergestelde zou zijn omgeslagen.

Deze conclusie is echter dáárom niet juist, omdat de vergadering der afdeeling in October 1918 nog werd bijgewoond door een 21-tal specialisten, die met 1 Januari 1919 voor het lidmaatschap der Maatschappij hebben bedankt, terwijl in de laatstgehouden vergadering van Mei 1919 slechts enkele specialisten, die nog lid gebleven waren, aan deze stemming hebben deelgenomen.

's Gravenhage, 4 Juni 1919.

E. W. DE FLINES.

HET AFGEVEN VAN VERKLARINGEN.

In een der vorige nummers komt collega PINKHOF op tegen het afgeven ten behoeve van den patroon van bewijzen, waaruit blijkt, dat een werknemer het spreekuur heeft bezocht. Wij meenen, dat hij daarin te ver gaat. Wij hebben terecht scheiding van behandeling en contrôle geëischt en de afd. Amsterdam heeft dan ook een maatschappelijk besluit genomen, waarbij het afgeven van briefjes, waaruit arbeidsongeschiktheid blijkt, is verboden.

Wanneer de arts echter ook weigert te verklaren, dat een patiënt hem op het spreekuur heeft bezocht, weigert hij iets, wat op geen andere wijze is vaststellen. Hij maakt daardoor, dat de patroons, niet ten onrechte, den werknemers zullen aanraden in hun vrijen tijd den dokter te raadplegen.

Wij hebben eenige jaren geleden in Amsterdam het avondsprekuur voor ziekenfondspatiënten afgeschaft; toen daartegen door arbeiders- en patroonsorganisaties krachtig verzet kwam, hebben wij toegezegd deze verklaringen, die immers geen geneeskundige zijn, te zullen afgeven en wij hebben daarbij zelfs het formulier vastgesteld, dat wij zouden teekenen.

De zelfstandigheid en vrijheid van den geneesheer zijn ongetwijfeld goede dingen, die men moet verdedigen, maar men moet er bij de te nemen maatregelen toch ook rekening mede houden, dat de artsen in de maatschappij niet de eenige groep vormen. Maatregelen, die erop gericht zijn behandeling en contrôle streng te scheiden, zijn voor alle partijen goed, zij zijn in de praktijk ook uitvoerbaar gebleken. Gaat men

echter den weg van collega PINKHOF op, en eischt men het onmogelijke onder het motto: „wie doet me wat”, dan neemt men antisociale maatregelen en dit zal zich wreken.

Namens de Amsterdamsche vereeniging van controleerende geneeskundigen:

Amsterdam,
9 Juni 1919.

E. J. ABRAHAMS, *voorzitter*.
S. STURKOP, *secretaris*.

GEKLEURDE NABEELDEN.

In het verslag mijner op het jongstleden Natuur- en Geneeskundig Congres gehouden voordracht over gekleurde nabeelden (zie bldz. 1700 van dezen jaargang) komt een onjuistheid voor (wellicht veroorzaakt door het uitvallen van het woordje „niet”?). Wij lezen: „Richt men de proef zoo in, dat men door den koker ziende niets anders ziet dan het kleurveld, dan lukt het een gekleurd nabeeld op te wekken, het kleurveld heeft dan dus gewerkt als lichtveld”.

Dit zou natuurlijk niets bijzonders zijn. In werkelijkheid is juist de merkwaardigheid, dat bij het kijken door een zwarte buis, als wij het zoo aanleggen, dat wij niets anders zien dan het gekleurde veld, het complementair gekleurde nabeeld *uitblijft*. Voorwaarde hiervoor is echter, dat de contrastwerking der zwarte buiswanden zoo gering mogelijk zij, wat wij kunnen bereiken door het door het gekleurde veld teruggekaatste licht in de buis te laten schijnen, zoodat de buiswanden ongeveer in diezelfde kleur worden gezien. Dan werkt het „kleurveld” alleen als „lichtveld”, wat dus zeggen wil, dat het nabeeld zich alleen als een donkere vlek vertoont, juist alsof het gefixeerde veld niet gekleurd, maar wit was.

Zoodra wij echter in ons gezichtsveld naast het gekleurde veld een contrastveld opnemen (en wanneer wij bij de proef het boven aangeduide niet in acht nemen, zijn de zwarte buiswanden op zich zelf voldoende om als contrastveld te werken) verschijnt onmiddellijk weer het gewone complementair gekleurde nabeeld. Hieruit maak ik de gevolgtrekking, dat niet het gekleurde veld als zoodanig, maar het in het gezichtsveld aanwezige *contrast* het complementaire nabeeld veroorzaakt.

Leiden, 6 Juni 1919.

P. A. DIETZ.

AANSLAAN VAN KOPER BIJ DIABETESLIJDERS?

Een mijner patiënten, lijdende aan diabetes mellitus, heeft voortdurend een streng diët noodig. Zij heeft een zeer geringe tolerantie voor koolhydraten. Nu en dan heeft zij een weinig aceton en diaceetzuur in de urine. Dan wordt het diët tijdelijk iets minder streng gemaakt en naar behoefte nu en dan een hongerdag ingevoerd. Daarna verdwijnen dan aceton en diaceetzuur weer.

Gedurende een tijdperk, waarin aceton en diaceetzuur werden uitgescheiden en ook de uitademingslucht naar aceton riekte, merkte de patiënte op, dat gepoetste koperen snuisterijen op haar kamer zeer spoedig dof en wankleurig werden. Toen zij een paar weken met vacantie afwezig was, bleven die voorwerpen glimmend. Zij vroeg mij, of het dof worden van dat koperwerk met haar ziekte in verband kon staan, hetgeen mij, in aanmerking genomen den sterken invloed van azijnzuur op koper, wel aannemelijk scheen. Ik nam mij voor, daarop de literatuur eens na te slaan, maar vond het verschijnsel niet vermeld in de werken, die mij ter beschikking staan.

Tegenwoordig ziet bedoelde patiënte in het blank blijven van haar koperen sieraden een aanwijzing, dat het haar goed gaat en inderdaad is dat het geval; aceton en diaceetzuur zijn niet of slechts in uiterst geringe sporen in de urine aanwezig. Is deze waarneming reeds vroeger gedaan en vermeld?

Grave, 6 Juni 1919.

J. A. VAN TROTSENBURG.